

N:o 23.

Af herr **Wieselgren** m. fl., om anslag till det frivilliga skytteväsendets befrämjande.

Till det frivilliga skytteväsendets befrämjande har Kongl. Maj:t i statsverkspropositionen äskat ett extra anslag för år 1903 af 450,000 kronor.

Ehuruväl detta anslag icke i och för sig kan anses ringa, är det dock ingalunda tillräckligt för att tillgodose de redan nu förefintliga medelsbehofven för denna på de senare åren så starkt tillväxande folkrörelse. Denna rörelse, framdrifven af en vaknad entusiasm för fäderneslandets oberoende och en instinkt om nödvändigheten att i tid bereda sig mot de faror, som hota detsamma, får icke afstanna eller hämmas i sin utveckling af brist på medel. Alla goda krafter måste tillvaratagas för det höga mål, som heter fäderneslandets försvar; den år från år stegrade känsla, som uppbar denna folkrörelse, och den färdighet i eldvapnens bruk, som ett fullt utveckladt skytteväsen bibringar nationen, äro icke de svagaste af dessa krafter.

Enligt den af Riksdagen år 1901 antagna nya värnpligtslagen har *landstormen* en vigtig plats att fylla för hemortens försvar. I afseende å densamma yttrade Riksdagen i sin skrifvelse angående den nya härordningen: »Ehuru i Kongl. Maj:ts förslag till ny härordning någon framställning angående *landstormens* organisation icke blifvit gjord — enär frågan derom är föremål för ytterligare utredning — tillåter sig dock Riksdagen, i betraktande af landstormsorganisationens stora betydelse för försvaret,

Bih. till Riksd. Prot. 1902. 1 Saml. 2 Afd. 1 Band. 10 Häft. (N:is 23—26.) 1

ansluta sig till den tanke, som statsrådet och chefen för landtförsvarsdepartementet uttalat i denna fråga. Landstormens organisation synes äfven göra det möjligt att, med anslutning till det frivilliga skytteväsendet, verka till höjande af skjutskickligheten hos landets vapenföra befolkning. Enligt Riksdagens förmenande är det nemligen till synnerligt gagn för försvaret, att den unge vapenföre mannen före sitt inträde uti värnpligtsåldern kan beredas tillfälle till undervisning i skjutning, liksom äfven att beväringssmannen såväl som landstormsmannen vidmakthåller och, om möjligt, förkofrar den skjutfärdighet, som han förvärfvat under sin militära utbildning».

Chefen för generalstaben har sedermera den 18 november 1901 till Kongl. Maj:t afgifvit förslag till landstormens organisation. I detta förslag har han med tillvaratagande af denna af Riksdagen uttalade tanke framhållit vigten deraf, att icke blott landstormen, utan äfven de värnpligtige uti beväringens andra uppbåd och i det första uppbådet äldre årsklasser komme att underhålla sin skjutfärdighet genom frivilliga skjutöfningar. »Det är emellertid», yttrar generalstabschefen vidare, »en stor sak att kunna åvägabringa en sådan anslutning till den frivilliga skytteverksamheten att — i stället för såsom nu är förhållandet, 45,000 — i stället 300,000 beväringss- och landstormsmän komma att årligen per man skjuta minst 50 eller 60 skarpa skott. Och sannolikt kan denna stora sak icke uppnås, förrän beväringss- och landstormsmännen lagligen förpligtas att de år, då de icke äro inkallade till tjänstgöring, fullgöra vissa skjutöfningar, hvilka finge, men icke nödvändigt måste, utföras inom de frivilliga skytteföreningarna. Intill dess en sådan lagstiftning, om hvars behof jag för min del är i betraktande af förhållandena lifligt öfvertygad kan blifva verklighet, komma landstormsområdesbefälhafvarne att få en viktig uppgift att fylla genom att verka för det frivilliga skytteväsendets utbredande genom att bilda nya skytteföreningar, genom att bistå med råd och dåd i fråga om ordnandet af skjutbanor med mera dylikt. För närvarande finnes det uti rikets 24 skytteförbund omkring 1,370 skytteföreningar med omkring 1,700 skjutbanor. Detta antal skytteföreningar och skjutbanor är naturligen icke tillräckligt för att motsvara en mangrann anslutning till det frivilliga skytteväsendet, alldenstund skyttarne, för att kunna deltaga i skjutöfningarne, ej borde hafva för långa vägar till skjutplatserna».

Då vi, som äro öfvertygade om nödvändigheten af att allt hvad som kan göras för organiserandet af landets försvar göres så snart möjligt är, dela den sålunda af chefen för generalstaben uttalade tanken att förbinda

landstormens organisation med den frivilliga skytterörelsen, hvarigenom hela rörelsen jemväl skulle erhålla fastare och mera enhetliga former, hafva vi ansett af behovet påkalladt, att för det frivilliga skytteväsendets snabbare utveckling rikligare medel, än hvad Kongl. Maj:t nu äskat, ställas till dess förfogande. Särskildt har behovet af ökade medel till ordnande af skjutbanor och målskjutningsmateriel samt till fri ammunition synts oss trängande. Främst af ållt måste dock behovet af *skjutbanor* tillgodoses, ty svårigheten att erhålla medel för dessas åstadkommande utgöra ofta ett stort hinder för att en skytteförening kan komma till stånd. De behöfvas äfven till ett mycket stort antal, ty i vårt så glest befolkade land blifva eljest afstånden från skyttarnes hem till skjutbanorna alltför stora, och häraf måste följa minskad benägenhet att inträda i skytteföreningarne eller åtminstone att i skjutöfningarne verksamt deltaga.

Af det för år 1902 afsedda anslaget till ordnande af skjutbanor 102,054 kronor måste icke mindre än 49,704 kronor utgå till följd af ansökningar, som inkommit under år 1901, men som då af brist på medel icke kunnat beviljas. Under år 1902 hafva redan nu inkommit ansökningar om understöd för sådant ändamål till belopp af sammanlagdt 50,238 kronor, hvadan medel saknas för tillgodosende af alla de ansökningar, som i växande antal inkomma under hela återstående delen af detta år. Vi anse det därför af nöden, att anslaget till det frivilliga skytteväsendets främjande för år 1903 utgår med 550,000 kronor, eller alltså 100,000 kronor utöfver hvad Kongl. Maj:t föreslagit, hvilket belopp hufvudsakligast bör användas till ordnande af skjutbanor och anskaffande af målskjutningsmateriel äfvensom i mån af tillgång till bekostande af fri ammunition, samt att högst hälften deraf eller 50,000 kronor skulle härför få användas under år 1902, sålunda att Kongl. Maj:t medgäfvdes att, utöfver anslaget för år 1902, af tillgängliga medel under samma år anvisa högst 50,000 kronor att användas hufvudsakligast till ifrågavarande ändamål och att sedermera af anslaget för år 1903 ersättas.

Vi tillåta oss därför hemställa:

- a) att Riksdagen må till det frivilliga skytteväsendets befrämjande på extra stat för år 1903 anvisa 550,000 kronor med rättighet för Kongl. Maj:t att under följande år använda hvad af anslaget kan under året besparas; äfvensom

b) att Riksdagen må medgifva, att, utöfver det för år 1902 redan för ifrågavarande ändamål beviljade anslag, må af Kongl. Maj:t, hufvudsakligast för ordnande af skjutbanor, anskaffande af målskjutningsmateriel och beredande af fri ammunition åt det frivilliga skytteväsendet under år 1902 af tillgängliga medel anvisas högst 50,000 kronor att af det under mom. a) omförmälda anslag för år 1903 ersättas.

Stockholm den 27 januari 1902.

Sigfrid Wieselgren.

Fredrik Almgren.

F. O. Bremberg.

Herman Behm.

P. Em. Lithander.

Rob. Almström.

Gustaf B. Berg.

J. S. F. Stephens.

A. G. G. Törner.

Martin Nisser.

K. A. Posse.

Carl Moberg.

T. Säve.